

MØTEREFERAT

OPPSTARTSMØTE I PLANSAKER



Time kommune

Plan	Detaljregulering for bustader i Blåberget, Kvernaland		
Plannummer	0533.00		
Saksnr	20/1723		
Møtested	Time rådhus, møterom Stemmen		
Møtedato	17.08.2020		
Møtetidspunkt	Kl. 13.30-14.30		
Deltakere			
Fagkyndig/ Fagansvarlig	Firma	Head Energy AS	
	Kontaktperson	Camilla Bø	
	Org. nummer	995 146 126	
	Telefon	482 94 625	
	E-post	camilla.bo@headenergy.no	
Arkitekt	Firma	Ark 1	
	Kontaktperson	Ann Iren Lindland <i>(deltok ikke i møtet)</i>	
	Org. nummer	992 442 956	
	Telefon	990 90 113	
	E-post	anniren@ark-1.no	
Forslagstiller	Firma	Rogaland Bolig AS	
	Org. nummer	998 072 808	
	Kontaktperson	Geir Inge Fuglestad	
	Telefon	930 51 730	
	E-post	geiringe@rogalandshus.no	
Eier(e)	Gnr/ bnr	29/20 (1/2)	29/20 (1/2)
	Navn	Idar Mæland	Cecilie Dahle Mæland <i>(deltok ikke i møtet)</i>
	Postadresse	O.G. Kvernlandsveg 46 4355 Kvernaland	O.G. Kvernlandsveg 46 4355 Kvernaland
	Telefon	906 85 114	
	E-post	idar@rogalandshus.no	
Time kommune	Saksbehandler	Hiba Saeed Idris <i>(deltok ikke i møtet)</i>	
	E-post	hiba.saeed.idris@time.kommune.no	
	Fagleder Plan	Wibecke Natås	
	E-post	wibecke.natas@time.kommune.no	

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven):

§12-3 Detaljregulering

Detaljregulering brukes for å følge opp kommuneplanens arealdel og eventuelt etter krav fastsatt i vedtatt områderegulering. Detaljregulering kan skje som utfylling av eller endring av vedtatt reguleringsplan. Private, tiltakshavere, organisasjoner og andre myndigheter har rett til å fremme forslag til detaljregulering, herunder utfyllende regulering, for konkrete bygge- og anleggstiltak og arealendringer, og til å få kommunens behandling av og standpunkt til reguleringsspørsmålet som tas opp i det private forslaget. Private forslag må innholdsmessig følge opp hovedtrekk og rammer i kommuneplanens arealdel og foreliggende områdereguleringer. Reguleringsplan skal utarbeides av fagkyndige.

§12-8 Oppstart av planarbeid

Når planarbeid igangsettes, skal berørte offentlige organer og andre interessenter varsles. Når forslagstilleren er en annen enn planmyndigheten selv, skal planspørsmålet først legges fram for planmyndigheten i møte. Kommunen kan gi råd om hvordan planen bør utarbeides, og kan bistå i planarbeidet. Det skal skrives referat fra møtet. Dersom det er uenighet på vesentlige punkter i oppstartsmøtet om det videre planarbeidet, kan forslagstilleren kreve spørsmålet forelagt kommunestyret til vurdering. Finner kommunen at et privat planinitiativ ikke bør føre frem, kan kommunen beslutte at initiativet skal stoppes. Slik beslutning må tas så tidlig som mulig i oppstartsfasen, og hvis ikke annet er avtalt, senest like etter at oppstartsmøte er avholdt. Beslutningen kan ikke påklages, men forslagstilleren kan kreve å få den forelagt for kommunestyret til endelig avgjørelse. Forslagsstilleren kan ikke foreta varsling og kunngjøring etter tredje ledd før kommunen har tatt stilling til spørsmålet, og forslagsstilleren har mottatt skriftlig underretning.

Forskrift om behandling av private planforslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven:

§2 Gjennomføring av oppstartsmøte

Oppstartsmøte etter plan- og bygningsloven § 12-8 første ledd andre punktum skal gjennomføres innen rimelig tid etter at kommunen har mottatt forspørsel om dette fra forslagstilleren.

I oppstartsmøtet skal alle temaer som er nødvendig for å klargjøre forutsetningene for det videre planarbeidet og utforming av det endelige planforslaget, behandles.

Det skal blant annet tas stilling til

- a) hvordan det skal tilrettelegges for samarbeid, medvirkning og samfunnsikkerhet
- b) om planen vil omfattes av forskrift om konsekvensutredninger og hvordan det videre opplegget skal være for arbeidet frem til en slik utredning foreligger
- c) om det skal utarbeides andre utredninger om bestemte temaer, og om kommunen eller forslagsstilleren skal utarbeide rapporter
- d) om det er hensiktsmessig med felles behandling av plan- og byggesak etter plan- og bygningsloven §12-15
- e) hva kommunen skal bidra med underveis i planarbeidet
- f) om det er behov for senere dialogmøter mellom forslagstilleren og kommunen
- g) en overordnet fremdriftsplan som skal gjelde for planarbeidet
- h) hvem som er kontaktpersoner hos forslagstilleren og i kommunen
- i) om det kan være aktuelt å stoppe planinitiativet etter plan- og bygningsloven §12-8 andre ledd

§3 Krav til referat fra oppstartsmøtet

Referatet skal inneholde opplysninger om de temaene som ble drøftet i møtet, avklaringer og konklusjoner det ble enighet om, vesentlige punkter det er uenighet om og punkter som gjenstår å avklare. Det skal redegjøres for vurderingen av punktene i § 2 andre ledd bokstav a til i, kommunens vurdering av om kravet til fagkyndighet i plan- og bygningsloven § 12-3 fjerde ledd er oppfylt og om det er aktuelt å bringe forslaget inn for regionalt planforum.

§4 Foreleggelse for kommunestyret ved uenighet om vesentlige punkter

Dersom det i oppstartsmøtet er uenighet om vesentlige punkter i det videre planarbeidet eller om planinitiativet skal stoppes, kan forslagstilleren kreve spørsmålet forelagt kommunestyret eller et politisk utvalg som kommunestyret har delegert oppgaven til, til vurdering eller avgjørelse, jf §12-8 første og andre ledd. Vedtaket fra behandlingen vedlegges referatet fra oppstartsmøtet.

Kommunen skal sørge for at foreleggelse etter første ledd skjer innen rimelig tid etter at kravet er framsatt.

§5 Kunngjøring og varsling av planoppstart

Varslet om at planarbeidet starter opp etter plan- og bygningsloven §12-8 første ledd, skal ha vedlagt planinitiativet og referatet fra oppstartsmøtet eller opplyse hvor det er tilgjengelig.

Kunngjøringen om at planarbeidet starter etter §12-8 tredje ledd skal gi opplysninger om hvor planinitiativet og referatet fra oppstartsmøtet er tilgjengelig for innsyn.

Planinitiativ

Planinitiativet omtaler premissene for det videre planarbeidet og redegjør hvordan forslagstiller har tatt stilling til punktene a-i i *Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven*.

a) Formålet med planen

Fra planinitiativ 26-06-2020:

Formålet med planforslaget er å tilrettelegge for småhusbebyggelse i form av 4 eneboliger.

b) Redegjørelse for planområdet:

Fra planinitiativ 26-06-2020:

Planområdet ligger i O.G Kverneldsveg 46 og har g/bnr 29/20. Eiendommen ligger i eksisterende boligområde omgitt av villa bebyggelse. Området er regulert med plannummer 77, med ikrafttredelsesdato 8.12.1981, «Kalbergskogen vest». Eiendommen er bebygget med en nylig renovert enebolig.

Planseksjonens merknad:

Planområdet heller svakt sørover.

Eksisterende bolig vises med både hvit og mørk fasade (bilder er tatt under renovering).

Bildene viser planområdet fra hhv sør, vest, øst og nord.



Bildet over til venstre viser fv 4424 (O.G. Kverneldsveg og Åslandsvegen) med avkjørsel til Kalbergvegen.



På bildet til høyre (fra nord) vises offentlig lekeplass i venstre hjørne.

Planarbeidets eventuelle virkning utenfor planområdet.

Planseksjonens merknad:

Ingen spesielle forhold.

c) Planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak

Fra planinitiativ 26-06-2020:

Planområdet ønskes tilrettelagt for eneboligbebyggelse i god harmoni med omkringliggende bebyggelse. Den eksisterende boligen på eiendommen vil bestå og det er den delen av eiendommen som ligger på sørsiden bekken som skal bebygges.

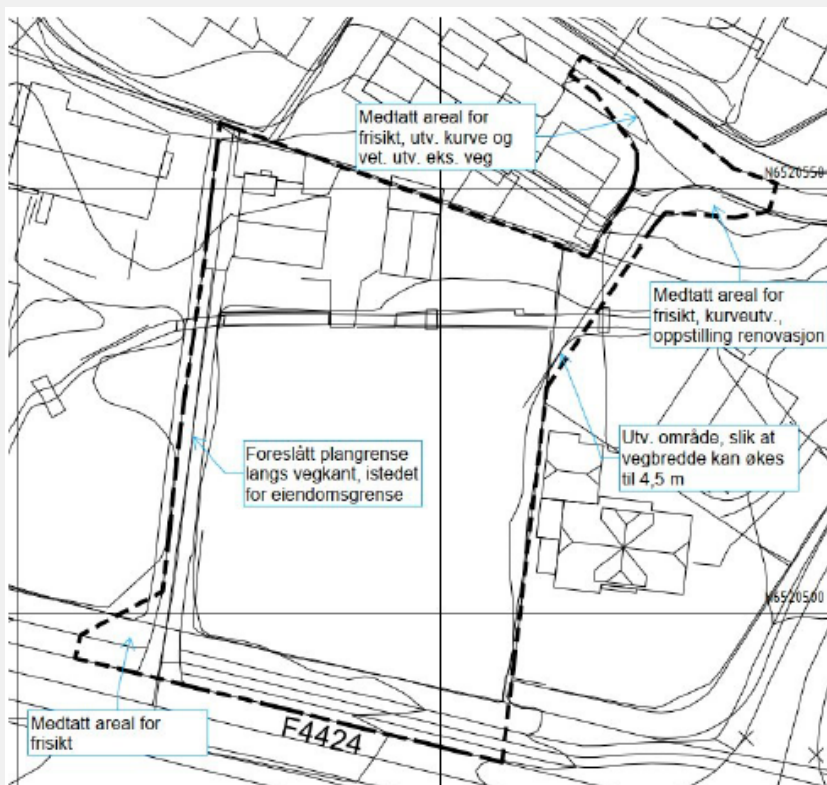
Adkomstvegen fra O.G. Kverneldsveg vil som følge av tiltaket stenges og det etableres ny privat adkomstveg fra Blåberget iht allerede regulert adkomst. Eksisterende adkomstvei omgjøres til gangforbindelse mellom boligene og O.G. Kverneldsveg. Eiendomsgrensen går midt i denne veien, og etableringen av gangveien vil av utbygger sikres med avtale mellom de aktuelle grunneiere.

Eksisterende gang- og sykkelveg langs O.G. Kverneldsveg tas med i planområdet og reguleres slik den foreligger etablert i dag.

Eiendommens totale areal inkl eksisterende bolig utgjør 2324 m². Den delen av eiendommen som skal bygges ut inkludert ny adkomstvei har et areal på ca 1,8 daa. Deler av adkomstveien ligger på naboeiendommen 29/15. Det foreligger avtale mellom eierne av gnr 29 og bnr 15 og 20 som sikrer etableringen av adkomstveien.

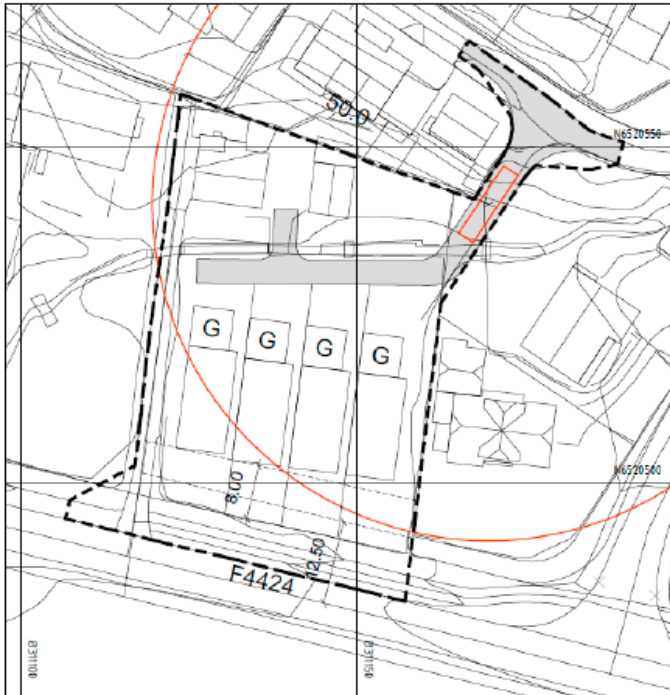
Boligenes nye adkomstveg skal kunne forlenges videre til naboeiendommen i vest (28/187), dersom denne eiendommen en gang i fremtiden skal bygges ut og ønsker supplerende adkomst som tillegg til den regulerte adkomstveien.

Det etableres hentested for renovasjon ved innkjøringen fra Blåberget, plassert utenfor siktsonen. Utbygger sikrer dette med avtaler med berørte grunneiere.



Brannbil

Det legges opp til at mannskapsbil fra brannvesenet parkerer på viste plassering. Alle boligene nås med 50 meter slange, men vil kreve forlenging om slangen skal rekke til ytre deler av boligene lengst mot vest. Det er også mulig å plassere brannbil på g/s-veg i O.G. Kverneldsveg som supplement.



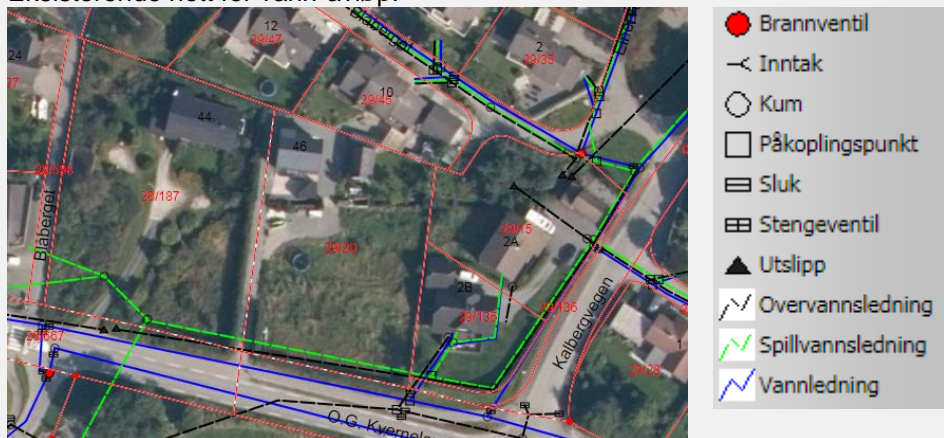
Planseksjonens merknad:

Eksisterende avkjørsel fra fv 4424 (som vist på bildet) skal stenges, og ny adkomst blir via Kalbergvegen og Blåberget.



Det er positivt at denne trasèen vil kunne fungere som gangadkomst for planområdet når ny kjøreadkomst fra Blåberget er etablert. En slik gangtrasè vil være del av skolevei, slik at det gir en trafiksikker rute til skole og fritidsaktiviteter.

Eksisterende nett for vann-avløp:



Det vil være krav om VA-rammeplan som en del av planmaterialet.

d) Utbyggingsvolum og byggehøyder

Fra planinitiativ 26-06-2020:

Hele planområdet inkl eksisterende bolig og gang/sykkelveg langs O.G. Kvernlandsveg er totalt ca 2.650 m². Med totalt 5 boliger gir dette en tetthet på 1,9 boliger pr daa. Ved å kun ta med del delen av eiendommen som skal bygges ut inkl adkomstvei, så er totalt tomteareal 1,8 daa og tettheten 2,2 boliger pr daa.

Plangrensens areal er ca 3 daa.



Den nye bebyggelsen planlegges som to fulle boligetasjer med saltak, for å harmonere med eksisterende bebyggelse.

Max mønehøyde: 7,5 m

Max gesimshøyde: 6,5 m

Angående den eksisterende boligen, så legges det opp til at reguleringsbestemmelsene gir rom for eksisterende bebyggelse eller en mindre foretting.

Planseksjonens merknad:

I kommuneplanens bestemmelse 9.2.2 er kravet til utnyttelse 4 boliger pr dekar.

En tetthet på 2-4-boliger/daa tilsvarer konsentrert småhusbebyggelse. I planinitiativet er det vist en foretting på fire nye eneboliger, altså småhusbebyggelse.

Ulike løsninger har vært drøftet i dialogmøte før planinitiativet ble sendt inn, og eiendommens naturlige todeling (med bekken) gjør det ikke mulig å benytte alt «ledig» areal til ny bebyggelse.

Planseksjonen kan likevel tilrå planoppstart med dette hovedgrepet. Dersom det i oppstartsfasen kommer faglige råd eller annet fra overordnet myndighet, må spørsmålet tas opp igjen på nytt.

Det er også positivt at det åpnes for en mulig foretting av eksisterende bolig på et senere tidspunkt.

e) Funksjonell og miljømessig kvalitet

Fra planinitiativ 26-06-2020:

Den nye bebyggelsen skal ha en form og uttrykk som tilpasses dagens bygningsmiljø.

Kriteriene i TEK17 skal oppfylles så langt som mulig. Der dette eventuelt ikke er mulig, skal dette synliggjøres i byggesaksbehandlingen.

Planseksjonens merknad:

Plassering av oppstillingsplass for renovasjonsdunker må være i tråd med veiloven og krav til frisikt.

f) Tiltakets virkning på landskap og omgivelser

Fra planinitiativ 26-06-2020:

Planområdet er i dag bebygget med 1 enebolig som ligger i den nordre enden på eiendommen. En åpen bekk deler eiendommen i to og den nye bebyggelsen er samlet på den delen av eiendommen som ligger sør for bekken. Eksisterende bebyggelse i nærområdet består hovedsakelig av frittliggende eneboliger/villabebyggelse. All parkering skjer på egen tomt.

Tomten faller mot sør og det forventes i liten grad utfordringer knyttet til sol/skygge. Tiltaket vil stenge eksisterende adkomstvei fra O.G Kvernelandveg. Ny adkomst etableres fra Blåberget. Dette er svært positivt for både trafikkflyten på O.G. Kvernelandveg og trafikksikkerheten på gang- og sykkelvegen.

Ny adkomstveg vil også gi direkte forbindelse til eksisterende lekeplass nord-øst for eiendommen. Det er ca 55 meter mellom eiendommen og lekeplassen. Lekeplassen er opparbeidet og gjeldende krav til nærlekeplass anses som oppfylt.



Eksisterende lekeplass

Planseksjonens merknad:

Offentlig lekeplass ligger like ved planområdet, og siden Blåberget er en blindvei, anses det som tilstrekkelig trafikksikkert med dagens løsning, selv om det ikke er fortau eller g/s-vei.



**g) Forholdet til kommuneplan
Forholdet til eventuelle gjeldende reguleringsplaner og retningslinjer
Forholdet til pågående planarbeid**

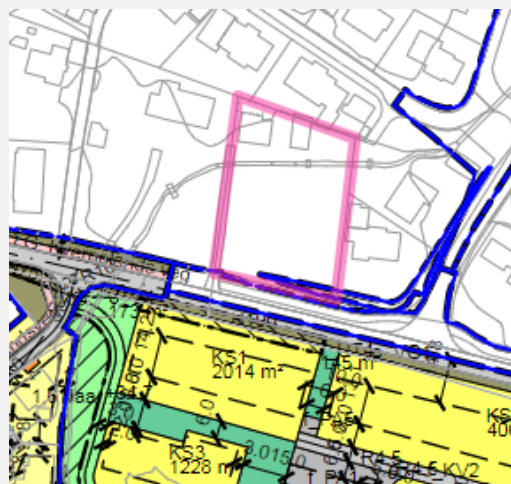
Fra planinitiativ 26-06-2020:

Området inngår som boligområde i Bybåndet Sør–Time. Planområdet er avsatt til boligformål i både gjeldende Regionalplan for Jæren og Kommunedelplan for Frøyland/Kverneland. Det foreligger en reguleringsplan for området, plan nr 77«Kalbergskogen vest» datert 8.12.1981, med formål frittliggende boligbebyggelse.

Tiltaket er å betrakte som fortetting i eksisterende boligområde.

Planseksjonens merknad:

I gjeldende plan fra 1981 (til venstre) er området vist som boligområde med privat vei. Slik hovedgrepet i planen er tenkt, vil det ikke være behov for offentlig vei inn i planområdet.



Sør for planområdet (eiendomsgrense vist med rosa linje) ligger plan 0481.00, *detalj-regulering for fortetting nord for Frøylandsbekken, Kverneland*. Områdene vist som KS1 og KS2 er konsentrert bebyggelse i form av flermannsbolig eller rekkehus.

I følge kommuneplanen ligger dette området «i lokalsenter Kverneland og innenfor 500 m (5 min) gange fra holdeplasser». Krav til arealutnyttelse er da 4 boenheter/ daa.

h) Vesentlige interesser som berøres av planinitiativet

Fra planinitiativ 26-06-2020:

Ifølge miljøstatus.no finnes det ingen kulturminner eller fremmede/truede plantearter innenfor området.

i) Ivaretagning av samfunnssikkerhet Forebygging av risiko og sårbarhet

Fra planinitiativ 26-06-2020:

Det utarbeides ROS analyse etter DSBs mal som oppsett som baserer seg på foreliggende kunnskaper og kilder samt utdrag fra nødvendige avklaringer og utredning gjort i forbindelse med planarbeidet.

Aktuelle ROS analyser:

- Flomfare i forbindelse med bekken
- Drukningfare i forbindelse med bekken
- Støy fra O.G. Kvernelandsveg
- Beredskap og ulykkesrisiko
- Andre relevante ROS tema

Planseksjonens merknad:

Flomfare vurderes i tråd med veiledere fra NVE: *Flaumfare langs bekker* (3:2015) og *Kantvegetasjon langs vassdrag* (2:2019).

j)	Varsel om planoppstart Berørte offentlige organer Andre interesserte
	Fra planinitiativ 26-06-2020: Planforslaget vil bli varslet og hørt iht. gode prosedyrer etter plan- og bygningsloven. Planforslaget vurderes ikke å berøre særskilte offentlige organer. Det legges opp til parallell rammesøknad og reguleringsplan.
	<u>Planseksjonens merknad:</u> I møtet ble spørsmålet om parallell behandling av plan og byggesak drøftet. Like etter møtet ble det avgjort at det allikevel ikke var et ønske fra forslagsstillers side å benytte pbl §12-15 i denne plansaken.
k)	Prossesser for samarbeid med og medvirkning fra berørte fagmyndigheter, grunneiere, festere, naboer og andre berørte
	Fra planinitiativ 26-06-2020: Medvirkning vil følge vanlig medvirkningsprosedyre i henhold til plan- og bygningsloven.
	<u>Planseksjonens merknad:</u> Det er behov for avtale med grunneier for rettigheter til adkomst (via privat vei). Det ble opplyst i møtet at en slik avtale foreligger.
l)	Forskrift om konsekvensutredninger:
	Fra planinitiativ 26-06-2020: Planforslaget er vurdert i forhold til §8 og §10 i forskrift om konsekvensutredninger og vurderes å ikke omfattes av forskriften. Tiltaket er i samsvar med overordnet plan og det vurderes å ikke få vesentlig virkning for miljø og samfunn etter § 10 a-h.
	Er planen omfattet av forskriften? Hvordan ivaretas kravene?
	<u>Planseksjonens merknad:</u> Planen er ikke omfattet av forskriften.

Avklaringer

Innledende informasjon om planinitiativet

Særlige spørsmål man ønsker å få avklart, herunder behovet for avklaringer med andre fagmyndigheter

Planseksjonens merknad:
Ingen spørsmål. Det ble avholdt dialogmøte i forkant av innsending av planinitiativ.

Avklart med andre fagmyndigheter

Planseksjonens merknad:
Ikke behov for forhåndsuttaler.

Eiendomsforhold

Eksisterende eiendomsforhold og evt behovet for avklaring av eiendomsforhold

Planseksjonens merknad:
Ikke behov for avklaringer.

Bruksrettigheter

Planseksjonens merknad:
Det er behov for avtale med grunneier for rettigheter til adkomst (via privat vei).
Det ble opplyst i møtet at en slik avtale foreligger.

Om det foreligger privatrettslige avtaler eller annet som hindrer planen

Planseksjonens merknad:
Planinitiativet inneholder ikke informasjon om dette, og det fremkom heller ikke noe under møtet.

Ny eiendomsstruktur

Planseksjonens merknad:
Planinitiativet viser forslag til ny eiendomsstruktur. Endelig eiendomsstruktur fastsettes i reguleringplanen.

Planstatus og rammebetingelser

Avklaring/ bekreftelse på følgende forhold:
Forholdet til overordnede planer, retningslinjer og føringer:
- Nasjonale mål
- Nasjonale og vesentlige regionale hensyn
- samfunnssikkerhet, klimatilpasning, kulturminner og landskap, ivaretagelse av mineralressurser mv
Forholdet til gjeldende regulering og annet pågående arbeid

Planseksjonens merknad:
Planinitiativet er **ikke** i tråd med kommuneplanens krav til tetthet. Dette har blitt drøftet i både dialogmøte før innsending av planinitiativ, og under oppstartsmøtet. Planseksjonen anbefaler at spørsmålet vurderes i planprosessen.

Eksisterende miljøsituasjon
Eksisterende bebyggelse og bruk
Enkel stedsanalyse med illustrasjoner

Planseksjonens merknad:
Er delvis vist i planinitiativ.

Forslagets hovedgrep

Beskrivelse av hovedgrep

Planseksjonens merknad:
Er vist i planinitiativ.

Skisse av plangrep (og prinsippsnitt)

Planseksjonens merknad:
Plangrep er vist i planinitiativ, men prinsippsnitt mangler.

Avklaring/ bekrivelse på at hovedgrep er i orden

→ Planseksjonen bekrefter at hovedgrep er i orden, men anbefaler at boligtetthet i endelig plan er høyere.

Fakta om forslaget

Formålet med planen

Planseksjonens merknad:
Er vist i planinitiativ.

Planområdet

Planseksjonens merknad:
Er vist i planinitiativ.

Arealstørrelse

Planseksjonens merknad:
Er vist i planinitiativ.

Planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak

- Utnyttelse	<u>Planseksjonens merknad:</u> Utnyttelse er lavere enn krav i overordnet plan.
Utbyggingsvolum og byggehøyder	<u>Planseksjonens merknad:</u> Er ikke vist.
Avklaring/ bekreftelse på at planinitiativet er innenfor korrekte rammer	→ Planseksjonen bekrefter at planinitiativet er innenfor korrekte rammer.
Funksjonelle og miljømessige kvaliteter:	
- Uteoppholdsareal (for skoler, barnehager, sykehjem og boliger)	<u>Planseksjonens merknad:</u> Er vist i planinitiativ.
- Trafikk og parkering	<u>Planseksjonens merknad:</u> Dagens adkomst fra fv 4424 stenges, og det opprettes ny adkomst via Blåberget. Parkering skjer på egen tomt.
Forholdet til området (tilpasning mv)	<u>Planseksjonens merknad:</u> Er omtalt i planinitiativ.
Avklaring/ bekreftelse på at planinitiativet har de kvalitetene som ønskes for området, herunder universell utforming mv	→ Planseksjonen bekrefter at planinitiativet viser et prosjekt som delvis er i tråd kommuneplanen. Det er ønskelig med fortetting for dette området. Universell utforming omtales ikke, men bør kunne redegjøres for i planprosessen.
Positive og negative konsekvenser for tiltaket	<u>Planseksjonens merknad:</u> Er noe omtalt i planinitiativ.
Avklaring/ bekreftelse på at planinitiativet ikke har store negative konsekvenser	→ Planseksjonen bekrefter at planinitiativet ikke har store negative konsekvenser.
Vurderinger som er gjort om planen er omfattet av forskrift om konsekvensutredning	<u>Planseksjonens merknad:</u> Er vist i planinitiativ.
Dersom det i møtet blir avdekket at planen faller inn under forskrift om konsekvensutredninger, skal behandlingen av planinitiativet følge reglene om konsekvensutredninger.	→ Planseksjonen bekrefter at planen ikke faller inn under forskrift om konsekvensutredninger.
Prosess for medvirkning	<u>Planseksjonens merknad:</u> Omtales i planinitiativ.
Avklare omfang av medvirkning	→ Planseksjonen anser skissert omfang som tilstrekkelig.
Hovedutfordringer og vesentlige interessekonflikter	<u>Planseksjonens merknad:</u> Tetthet i planområdet.
Avklare hvordan utfordringer og interessekonflikter skal håndteres	→ Planseksjonen har ingen merknader.
Fremdriftplan og milepæler	Ikke vist i planinitiativet. → Oppdatert fremdriftplan må foreligge før oppstart av planarbeid.
Felles målformuleringer, ansvarsfordeling, klare milepæler mv. Tett dialog og løpende avklaringer	→ Planseksjonen oppfordrer til tett dialog.
Vurdering om det er aktuelt med parallell plan- og byggesak	Fra planinitiativ 26-06-2020: Det legges opp til parallell rammesøknad og reguleringsplan. <u>Planseksjonens merknad:</u> Forslagsstiller har gitt tilbakemelding i etterkant at det ikke er ønskelig med parallell plan- og byggesak.
Avklare rekkefølgebestemmelser og behov for utbyggingsavtaler	→ Planseksjonen bekrefter at det ikke vil være behov for utbyggingsavtale.

Oppsummering

Det er flere uavhengige planfaglige vurderinger som ligger til grunn når spørsmålet om planoppstart kan tilrås, herunder vurderinger mht forhold som vil kunne medføre innsigelse fra gjeldende fagmyndighet (-er).

Planseksjonen tilrår planoppstart basert på planinitiativ med oppstartsmøte etter plan- og bygningsloven §12-8 andre ledd.